

DE TRAM

KATHOLIEK VOLKSBLAD VAN SINT-TRUIDEN

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar, voorop betaalbaar.
Het heele jaar door worden abonnementen aangenomen, voor 't zelfde welke tijdruimte, aan 5 c. per nummer berekend.

Artikelen en mededeelingen vrachtvrij te zenden, vóór den Woensdag avond, aan 't Redactiecomité van De Tram, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.

SINTE-LUTGARDIS' DRUKKERIJ
JOS. LEENEN
Eigenaar-Uitgever van DE TRAM
HAMELSTRAAT, 13, SINT-TRUIDEN

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel.
RECLAMEN : 25 c. — Lange of dikwijls te herhalen annonces, per accoord.
Aankondigingen en reclamen worden aangevaard tot Vrijdag 's avonds.

Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht. — Alle drukwerken worden er gratis opgesteld of vertaald volgens het geval.

DE ROOD-BLAUW-GROENE VRIENDEN en de Wet

tegen de godsdienstige Associatiën.

Dat de zoogezegde liberalen het eens zijn met de radicalen en socialistischen telkenmale de katholieken of den godsdienst te bestrijden valt, dit hebben wij meermalen bewezen, en dit bewijzen zij thans nog door de overgrote vreugde welke zij toonen bij het stemmen dezer wet door de vereenigde liberalen, radicalen en socialistischen; al de liberale vereenigingen, al de liberale gazetten treden in dicht geslotene geleederen op met de socialistischen, en juichen de wet Waldeck-Milérand tegen de godsdienstige associatiën toe. Zij gaan, evenals tijdens de kiezingen, hand in hand met het straat-gespuis en het janhagel der oproerigen en seclarissen, tegen de Kerk, zooals gezel Vaillant het in de Fransche Kamers verklaarde. De liberalen en de liberale associatiën zijn gelypnotiseerd door het verband met de socialistischen, alsof zij overtuigd waren, dat deze de blauwe partij zullen reddden, alsof het liberalism afhing van het accoord met de Roodde partij. Niet een liberaal, niet een liberale gazette is opgestaan om de vrijheid van vereeniging te verdedigen. Blijft te zien wat het volk van deze laffe politiek zal zeggen.

In Mei 1902, zullen zij weeral afkomen met het oud versleten liedje van hunnen eerbied voor den godsdienst; maar zij zullen uitleggingen te geven hebben, en het land zal hun te ondervragen hebben over hunne inzichten nopens de vrijheid van vereeniging, zoo schandelijk onder de voeten getrapt in Frankrijk, met de goedkeuring en onder de toeluchting van de rood-blauw-groene partij.

Wij beloven het u, geuzen, de oogen van het volk zullen geopend worden, en rekening zal u worden gevraagd over uwe huidige houding.

Platbroekerij.

Keizer Willem zond over eenige jaren een telegram van gelukwensen, nadat eenige honderden Boeren een bende Engelsche bandieten, welke hun land gewapend hand binnendrongen, verslagen hadden.

Over eenige maanden, kwam een oud eerbiedwaardig man, opperhoofd van een heldhaftig volk, oom Paul of Kruger, na een triomfantelijke reis door Frankrijk en België, op de grenzen van Duitschland aangeland: Keizer Willem, van Duitschland, verbood hem zijn keizerrijk binnen te komen, niettegenstaande de toegenegeheid en de wenschen van gansch het Duitse volk, en dit om aan Engeland niet te mishagen.

En diezelfde Willem zendt aan den Sultan van Turkije, den moordenaar van honderdduizenden Katholieke Armeniërs, zijne ontfermden, althans het volgende telegram, ter gelegenheid van een aardbeving welke Constantinopel, de hoofdstad van den Turkschen beul, in gevaar bracht: " 't Is met een diepe ontroering, dat wij vernemen hebben het gevaar in hetwelk Uwe Majesteit tijdens de feesten van Bairam, verkeerde, en hoe God duidelijk uw kostbaar (sic) leven beschermd heeft."

"Met u mijne beste gelukwensen aan te bieden voor het geluk dat gij gehad hebt aan dit gevaar te ontkomen, kan ik niet nalaten u mijne bewondering (sic) te betuigen voor de houding, welke gij getoond hebt, en het voorbeeld van moed en dapperheid, welk gij aan uwe onderdanen en aan de vreemdelingen gegeven hebt."

"Ik bid God, dat hij Uwe Majesteit in zijne gratie en onder zijne heilige bescherming moge behouden."

Zulk schrijven van enen christen monarch aan den moordenaar van duizenden en duizenden christenen, is wel het schoonste bewijs van platbroekerij welk de twintigste eeuw zal opleveren.

Leve dus, lang leven de snoode moordenaar der Armeniërs! Hij verongelukt, ware een onheil! Gansch eene bevolking gemarteld en vervolgd, dat is wel de moeite waard, niet waar, Wilhelm?

Een gevaar

voor de Maatschappijen van Onderlingen Bijstand.

Meermalen reeds riepen wij de aandacht der katholieken, die met toegene-

genheid en zelfopoffering voor de mutualiteiten van werklieden en anderen bezorgd zijn, op de belangrijkheid van dit feit, dat deze maatschappijen ingericht moeten worden, volgens de ware principen van huishoudkunde, betreffende deze soort van instellingen.

Veel te dikwijls laten deze maatschappijen, wetende, dat de katholieke liefdadigheid onuitputbaar is, zich verleiden door de hoop de medehulp te genieten van de vrijwillige giften om het budget van hunne inrichting in evenwicht te houden. Zij begrijpen niet genoegzaam, dat het grondstelsel zelf der mutualiteit is hare leden te verzekeren tegen de onbepaalde ontoereikendheid van hunne persoonlijke geldmiddelen, en dat het daarom noodzakelijk is, een vrije en zelfstandige inrichting, onafhankelijk van alle gevaar van misrekening, aan den Onderlingen Bijstand te geven.

Dit werd nog onlangs, op het Congres der Katholieke Werken van Brussel, herinnert door den Eerw. Heer Truys, wiens bevoegdheid in zake van mutualiteit ontegensprekelijk is. Hij eindigde als volgt zijn verslag over de mutualiteit der vrouwen: "Het is een feit, dat vele maatschappijen van Bijstand, in het berekenen der verplichtingen te nemen jegens hunne medeleden, zich steunen op andere inkomsten dan die der leden, verschafte door de liefdadigheid, door de aanmoedigingen der openbare besturen, of door giften of andere middels. Wel, het is te vreezen, dat de aldus ingerichte sociëteiten binnen weinige jaren zullen verdwijnen. De liefdadigheid mag en moet voorzeker hare zuster, de mutualiteit, helpen en ondersteunen, maar zij kan dit niet beter doen dan met de inschrijving der ondersteunden te bevorderen in de maatschappijen van Onderlingen Bijstand of van Pensioen. Aldus geeft zij hun de middelen om zich eensdags volstrekt van de openbare en bijzondere liefdadigheid vrij te maken."

Van haren kant moet de mutualiteit trachten te bestaan van haar regelmatig leven, dit is, van hare echt maatschappelijke middelen, komende uitsluitend van de bijdragen der werkende leden, van het inkomrecht en van de interessen der geplaatste sommen."

oorlog

tusschen Engeland en Transvaal.

Overwinningen der Boeren in de Kaapkolonie
Verscheidene Engelsche detachementen krijgsgevangen genomen.

Pretoria, 9 April.
Het detachement lancers en Yeomanry, waarvan 75 man krijgsgevangen genomen werden door de Boeren, op 16 kilometer Noorden van Aberdeen, stond onder bevel van kapitein Berheuton.

Kaapstad, 9 April.
Het wekelijksch bulletin der Kaapsche Regeering maakt melding van 3 nieuwe overwinningen der Boeren in de Kaapkolonie.

Vooreerst meldt men, dat, bij een gevecht aan de Zeekoerivier — deze rivier ontspringt ten Noorden van Richmond en mondt uit in de Oranjerivier — de Engelschen verloren 1 doode, 6 gewonden en ruim 80 krijgsgevangenen.

Dit is misschien het werk der Boeren die Philipstown bezet hebben. Hetzelfde bulletin vermeldt verder dat, in dezelfde streek, in een dicht bosch, het commando Kruitinger een gansch detachement van Brabant's ruitrij, 45 man sterk, met een bevelhebber, majoor Arbutnot, gevangen genomen heeft. Ten slotte is een Engelsch patroelje krijgsgevangen genomen bij Agenhuis, in Namakwaland.

Samenkomst tusschen Botha en Kitchener.

Londen, 11 April.
Verschillige dagbladen deelen het volgende telegram mee uit Harrismit, 10 April:

Het is bewezen dat generaal De Wet, door te veinzen over de Vaal te komen, geen ander doel had dan aan Louis Botha toe te laten, veilig in den Vrijstaat te komen.

Generaal Botha heeft een samenkomst gehad met generaal De Wet en president Steyn in een boeve, bij Heilbron.

De 3 Boerenleiders zouden besloten hebben den strijd voort te zetten tot het uiterste. Generaal Botha is teruggekeerd in Transvaal.

Volgens een telegram uit Kaapstad, 10 April, aan Daily Telegraph wordt aldaar half officieel gemeld, dat generaal Botha een onderhoud heeft gehad met lord Kitchener, wien hij de onvoorwaardelijke weigering van De Wet, om zich over te geven, mededeelde.

Het begint nu eerst voor de Engelschen.

Men seint uit Brussel aan Morning Post:
In de omgeving van Kruger verklaart men dat de moeilijkheden voor de Engelschen eerst beginnen.

De Boeren gaan zich terugtrekken in Zoutpansberg, waar de malaria en de darmkoorts heerschen en de tsésvlieg woedt.

Er zijn in die streek geen spoorwegen en de Engelschen zullen er op onoverwinnbare moeilijkheden van vervoer stuiten.

Jammerklachten van een Engelsch officier.

Uit een brief van een Engelsch officier in de Daily Mail:

"Zal ik u zeggen, wat diegenen onder onze officieren fuisteren, die gebroken naar lichaam en ziel uit den oorlog terugkomen? Zij zeggen — en dat is de waarheid — dat ons leger in Zuid-Afrika bijna aan het eind van zijne kracht is. Zijn moed, zijne snelheid, zijne kracht zijn weg."

"Het voortdurend beroep op de energie van altoos dezelfde menschen, deze voortdurende, nooit eindigende vervolging van een ongrijpbaren, op een schijn gelijkenden vijand, de gedurige waakzaamheid die ons geen oogenblik rust of duur heeft gelaten, hebben ten laatste de zenuwkracht van een dapper leger geheel en al uitgeput."

"Als u dus bericht wordt dat het Engelsche leger veel meer vijanden doodt dan het zelf aan manschappen verliest, antwoord ik u dat in de dagelijkse schermutselingen bijna nooit een Boer wordt doodgeschoten."
"De censuur is er immers voor, om de berichten te filtreren en alleen de goede of onbelangrijke door te laten. Deze inrichting is de eenige goede, laten wij blij zijn dat die er ten minste is."

Sterfte in het Engelsche leger in Zuid-Afrika.

In het jaar 1900 stierven er in het Engelsche leger in Zuid-Afrika aan ziekten, meest buiktyphus, 7,501 of wanneer men het leger rekent op 200,000 man, 37,5 per duizend. Er sneuvelde of overleden aan hunne wonden 4,318 of 21,6 per duizend. Deze getallen geven echter slechts een beeld van de sterfgevallen die in Zuid-Afrika zelf voorkwamen, niet de sterfgevallen onder degenen die naar Engeland teruggezonden werden.

Naar Engeland werden teruggezonden 1638 officieren en 36,986 manschappen of 185 per duizend. Van deze waren 5662 gewond, 30,543 ziek; de overige werden op verschillende andere redenen teruggezonden. De geheele sterfte in het leger in Zuid-Afrika bedroeg 59,1 per duizend.

Vergelijken wij dit cijfer met de sterfte van het Engelsche leger in andere jaren, dan vinden wij in 1898 een sterfte van 10,8 per duizend, in Zuid-Afrika en op St-Helena 11,3 per duizend. Van 1880-97 bedroeg de sterfte in het Engelsche leger 8,9 per duizend, in Zuid-Afrika slechts 6,6.

Als het niet gelukt de pest te Kaapstad te beperken, is het te vreezen, dat de uitkomst in 1901 nog slechter zal zijn.

Boerenschermers.

Enige Boeren gevangen op Sint-Helena, leden van de vroegere schermvereeniging De Vrye Wapenbroeders, te Pretoria,

hebben aan een hunner vrienden in Holland een schrijven gezonden, waarin zij hem verzochten pogingen in het werk te willen stellen om te trachten hen te voorzien van schermbehoedigheden.

Met dankbaarheid maakten zij melding van het vele, als sigaren, tabak, koek, klederen, die hun uit Holland werd gezonden; nit de Kaap ontvingen zij zelfs gymnastiekwerktuigen, doch schermgereedschap ontbreekt hun geheel.

Lichtstralen.

Als de socialisten meester zijn, dan zullen alle menschen gelijk zijn. Dat is hun stokpaardje. Doch, in afwachting dat zij meester worden, steken zij nog niet weinig den draak met die schoone gelijkheid.

Het Handelsblad geeft ons daarvan een nieuw voorbeeld:

"Als de Antwerpsche leden der Kamer naar Brussel reizen, zegt het Antwerpsch blad, schikken zij het algemeen om samen te zitten in een gewoon compartiment; zij nemen een eerste klasrijtuig. 't is te zeggen, de staande tweede klas, omdat zij gewoon zijn daarmee te reizen; maar, alhoewel zij er recht toe hebben, gaan zij nooit in de salonrijtuigen."

"Alleen de socialistische volksvertegenwoordiger, D' Terwagne, reist nooit met het volk. Mijneer reist in salonrijtuig!"

"Al onze representanten keeren te voet naar huis, als zij van Brussel terugkeeren, of nemen den tram, gelijk Jan en alleman."

"Alleen Mijneer Terwagne doet alle dagen zijn gerij, met caoutchouwielen en knecht in livrei, om 6 oere aan de statie komen, om hem af te halen."

Men ziet het, verre van gelijk te willen zijn met iedereen, wil gezet Terwagne nog niet eens gelijk zijn met zijne collegas, de burgerveregenwoordigers in de Kamer.

Doch men moet niet denken, dat gezet Terwagne de eenige socialist is die alzoo handelt. Men kent het geval van gezet Destrée, die alleen reisde in een compartiment, alhoewel er een heer en twee dames waren, die op den heelen trein geen plaats vonden, weigerde hen te laten instappen, onder bewering, dat een volksvertegenwoordiger recht heeft op een voorbehouden compartiment.

Dan hebt ge nog gezet Smeets, die altijd onderzoekt of het woord *réserve* wel voor zijn portel hangt, opdat niemand hem in zijne overwegingen zou komen storen.

't Is van die mannen niet dat men de invoering der gelijkheid moet verwachten. zomin als het kapitalisme iets te vreezen heeft van gezet Bertrand, beheerder der Sunlight-Soapcompany, of van gezet Grimard, beheerder der Tramways de Lille en vergunninghouder der Tramways de Marseille.

't Is ook geestig de socialistische uitvalten tegen de kasteelheeren te hooren, als men weet, dat gezet Vandervelde een prachtig buitengoed bezit te Ter Hulpen, dat gezet Furnémont eigenaar is van een gansche reij villas te Knokke en dat zelfs gezet Demblon — een gewezen schoolmeester — er zijn buitenverblijf op na houdt. Tot nu toe hebben de onderwijzers het, in de kapitalistenwereld, zoover niet gebracht.

Voegen wij bij het bovenstaande nog een woordje over gezet Grimard die — zooals de Patriote meldt — onlangs van Parijs naar Brussel terugkeerde, in eenen wagon-bar, in gezelschap van enen vriend met wien hij onder het drinken van champagne en het rooken van lekkere havanasigaren, van geheel iets anders praatte dan van de algemeene gelijkheid, van het zweet der werklieden of van de collectivistische leerings van Karl Marekx — namelijk van groote financiële ontwerpen, van kapitaal, van interessen, dividenden, stichtersaandelen en de rest.

Kortom men moet bekennen, dat de socialistische leiders niet al te haastig zijn om hunne gelijkheidsstelsels in toepassing te brengen. Ongetwijfeld hopen zij, voor hun eigen plezier, dat het nog lang moge blijven duren eer de socialistische principen zegeprelen.

halen, een Destrée en een Smeets zich alleen in een eerste klascompartiment opsluiten, een Grimard en zijne vrienden in eenen wagon-bar, champagne lampetten, enz. enz.
Arme proletariërs!

LANDBOUW.

Beschieting der hagelwolken.

Wij lezen in eene der wekelijksche landbouwkronieken van Le XXe Siècle: In de algemeene Landbouwmaatschappij is een mededeeling afgelezen, handelende over het schieten met kanonnen, om de hagelvlagen te verdrijven. Er is geen kwestie meer van eenvoudige proefnemingen, maar van duidelijk bekomene uitslagen.

Hoe onwaarschijnlijk de zaak ook voorkomt aan hen, die de proeven niet hebben bijgewoond, welke sedert eenige jaren genomen zijn, toch schijnt het ontegensprekelijk bewezen, dat men kan beleiden dat de hagelsteenen zich vormen, met talrijke kanonschoten te lossen naar de 'hagelwolken."

Het aantal kanonnen tot dat doel gebruikt om de wijngaarden, in Italië, te beschermen tegen hagelslag, beloopt reeds 18,000; in Frankrijk wordt deze doonwijze ook al veel toegepast; in Syrië (Oostenrijk), van waar het gebruik van kanonnen tegen hagelbuien oorspronkelijk is, is zij insgelijks zeer verspreid.

In Frankrijk en Italië verschaften de ministeriën van oorlog het noodige poeder tegen den laagst mogelijken prijs.

De kanonnen welke tegen de hagelwolken gebruikt worden, zijn van de soort welke soms op de kermissen afgeschoten worden. Zij staan schuins op den grond en hebben eene buis boven hunnen mond van 2 tot 4 meters hoogte.

De berekening is gemaakt op één kanon voor elke 25 hectaren. De landbouwers zijn vereenigd in bonden en dragen samen de kosten van het geschut. De weerkundige observatoriums verwittigen de Bonden in geval van gevaar. In vele dorpen heeft men ook zoo goed mogelijk opmerkingsposten ingericht bij de ingezetenen; dikwijls gelast de pastoor er zich mede.

Bij het verschijnen eener dreigende wolk luicht men op den toren of op eene grondverhevenheid een vaandel met helle kleuren. Het geldt voor een bevel opletten te zijn. Spoedig gaan de kanonniers, meest altijd gewezen soldaten, naar hunne stukken.

Is er gevaar voor hagelslag, dan wordt een tweede teeken gegeven, waarop de kanonnen afgevuurd worden.

Verschillige schoten worden per minuut gelost, met eene lading van 80 tot 100 grammes poeder.

Het schieten houdt aan tot zoolang de wolk niet verdwenen is, of het teeken gegeven wordt het vuren te staken.

's Avonds en 's nachts verwittigt men de bevolking door een kanonschot.
Het gevolg van het schieten is dat er uit de wolken waaruit het zou hagelen, slechts regen of sneeuw valt.

De beschermende werking der kanonnen is duidelijk bewezen door het feit, dat, als er twee stukken te ver van elkander geplaatst zijn, het dikwijls gebeurt dat er hagel valt tusschen de twee kanonnen, terwijl het slechts regent of sneeuwt in hunne nabijheid.

De kosten van inrichting, aankopen van kanonnen en toebehoorten beloopt tot omtrent 10 frank per hectare; voor onderhoud en kosten van schieten rekent men 3 fr. 16 centimen per jaar en per hectare. De jaarlijksche uitgaaf overtreft dus de 4 fr. per hectare niet.

De Pausen in de 19^e eeuw.

Wij lezen in La Croix de volgende studie over de Pausen in de afgelopen eeuw:

Gevangene van de revolutie, stierf Paus Pius VI te Valence den 29 Augustus 1799.

Den volgende dag schreef burger Deydier, commissaris van het departement Drome, aan het Directoire: "De voormalige Paus is zoeven gestorven. Deze zal de laatste zijn en het einde van de bijgeloofigheid."
Reeds achttienhonderd jaren heeft de Kerk dusdanige profeten begraven, en hare overleving bevestigd door hun vernederde beenderen — te zegenen.
Zeven maanden na den dood van den ver-

bannen Paus stelde een providentieel samenloop van omstandigheden het Conclaf, te Venetië vereenigd, in staat, kardinaal Chiaromonte tot Paus te benoemen, die door zijn werken, zijn lijden, zijne grootheid van ziel en zijn eindoverwinning voor altijd den naam van Pius VII zou beroemd maken.

Het eerste werk van dezen grooten Paus was den godsdienstvrede te herstellen in Frankrijk door met Bonaparte het Concordaat van 1801 te sluiten; in 1804 kwam hij te Parijs den nieuwen Keizer der Franschen kronen.

Pius VII bewaarde tegenover den overwinnaar van Europa de edele onafhankelijkheid van den plaatsbepaler van Jesus-Christus, hij weigerde eenige jaren later voor zijn uitdrukkelijke bevelen te luigen, en de tegenstanders van het keizerrijk, die in de Pauselijke Staten een toevluchtsoord hadden gezocht, te verjagen.

Hierop volgde de oorlog, de inneming van Rome, en de inlijving der Kerkelijke Staten bij het Fransche keizerrijk.

Pius VII antwoordde den overwelder met den banvloek. Napoleon stelde toen tegenover de zedelijke almacht het stoffelijk algeweld in zijn hoogsten glans. Evenals zijn eerbiedwaardige voorganger sloeg Pius VII den weg van ballingschap in, eerst gevangene te Savona, daarna te Fontainebleau, waar hij den Keizer, die alle gekroonde hoofden voor zich deed buigen, onoverwonnen het hoofd bood.

Van af het oogenblik dat de banvloek, zoo lang getrotseerd en bespot, op hem viel, zag Napoleon ziele sterre verbleeken. Weldra kwamen over hem de rampen: de oorlog in Rusland, de moorddadige terugtocht uit Moskou, de bloedige Volkerenslag te Leipzig, de veldtocht in Frankrijk.

In het begin van 1814, reeds voor den val van den kolossus, had de Paus de vrijheid herkegen en was hij in zegenpraal te Rome teruggekeerd.

Zijn eenige wraak bestond hierin, dat hij aan verscheidene leden der vervallen keizerlijke familie het recht van toevluchtsoord liet genieten, dat hij ten koste zijner vrijheid voor Rome had opgeëischt.

Na in zijne staten en de administratie der Kerk de orde hersteld, met verscheidene mogendheden nieuwe concordaten gesloten en de Sociëteit van Jesus hersteld te hebben, ontliet Pius VII kalm in den Heer in 1823, twee jaar na den gevangene van St-Helena.

Zijn opvolger was Leo XII, die zich kon wipen aan de verfraaiing van Rome, aan de bescherming van kunsten en letteren in de gewijde wetenschap, daar de Kerk na de hevige stormen thans rust genoot. Leo XII stierf in 1829, omringd door de algemeene vereering en dankbaarheid.

Zijn opvolger was de godvruchtige en zachtmoedige Pius VIII, die slechts twintig maanden de Kerk van Christus bestuurde.

Na hem, in 1831, kwam Paus Gregorius XVI op den Stoel van Petrus, wiens pontificaat, dat tot 1846 duurde, meer bewogen was.

De val der Bourbons in Frankrijk had nieuwe vermetelheid geschonken aan de Carbonari, wier geheime handelingen vooral Italië ondermijnden. Er hadden in de Pauselijke Staten hevige onlusten plaats, die de tusschenkomst van Oostenrijk en zelfs die van Frankrijk ten gevolge hadden, wier troepen van 1832 tot 1838 Ancona bezetten.

Gregorius XVI slaagde er in deze revolutionaire pogingen door goedheid zoowel als door wijze standvastigheid te ontwerpen. Maar hetzelfde tijd was er in Frankrijk een droevige plicht te vervullen, hij moest de overdreven en gevaarlijke leerstellingen van Laménais veroordeelen, in wien de Kerk eerst een harer grootste verdedigers begroot had en wiens hoogmoed in den afval overging.

Deze bezigheden leidden den vromen Opperpriester geenszins van zijn andere plichten af. De moderne ontdekkingen brachten de volkeren nader tot elkaar, daar zij de afstanden verkortten. Zij moesten niet enkel en alleen dienen voor de uitbreiding der handelsbelangen maar ook de verbreiding van het Evangelie.

Het is onder het pontificaat van Gregorius XVI en op zijn apostolisch initiatief, dat de missies in de ongelovige landen de buitengewone vlucht namen, welke tot nu toe niets heeft kunnen verminderen, en die de stem der apostelen heeft doen weerklinken tot het uiteinde der aarde.

Vermelden wij nog onder de daden van dezen Paus de stichting der orde van den H. Gregorius den Groote en de hervorming der Orde van de Gouden Spoor, die den naam van S. Silvester verkreeg.

Godvruchtig, wijs, streng, van een bewonderenswaardigen eenvoud van leven, bestuurde Gregorius gedurende vijftien jaren de Kerk en had voor opvolger den onsterfelijken Pius IX.

De enge grenzen van een artikel veroorloven ons nauwelijks de groote daden aan te stippen van dit pontificaat, het langste en een der meest bewogene, zoowel als een der roemrijkste en vruchtbaarste der Kerkgeschiedenis.

De revolutionaire genootschappen hadden hunne beroering hervat. De goede en edelmoedige Pius IX, wellicht geloovende aan de oprechtheid hunner politieke eischen, wilde in het eerst beproeven hen door toegevendheid te ontwapenen.

Hij onthond de Zwitsersche lijfwacht, verleende amnestie voor alle politieke misdrijven, stelde de vrijheid der pers vast en besloot tot de oprichting van volksvertegenwoordiging onder den naam van *Consulta*.

De revolutionairen begonnen met geestdrift den jeudigen « liberalen » Paus toe te juichen. Dit was vleierij, maar weldra brak boven geheel Europa de storm van 1848 los, die vooral in Italië woedde.

Terwijl de oorlog tusschen Piëmont en Oostenrijk uitbarstte, begon de opstand in Rome opnieuw. De Minister des Pausen, Rossi, werd op de trappen van het paleis der *Consulta* vermoord, de revolutie ontkeerde zich en de Romeinsche republiek werd uitgeroepen.

Pius IX moest zich te Gaëta terugtrekken tot 1849 toen ene expeditie hem zijn hoofdstad hergaf. Door de ondervinding geleerd, en wel inziende dat de revolutie slechts de uitroeping van het Pansdom beoogde, ruimde Pius IX, door kardinaal Antonelli, Staatssecretaris, bijgestaan, aan het gezag een ruime plaats in bij het bestuur der Kerkelijke Staten.

Toen begon het waarlijk vruchtbaar tijdperk van zijn pontificaat; de hiërarchie der Kerk nam een buitengewone verbreiding in de missielanden en werd hersteld in Groot-Brittannië, waar de bekeerlingen zich vermenvuldigen.

In 1854 was het de triomf der heilige Maagd door de afkondiging van het dogma der Onbevleete Ontvangenis.

Tien jaar later was het de verschijning der Encyclicke *Quanta cura*, waarin de grens was getrokken der concessies, die aan de moderne ideeën kunnen gedaan worden. Eindelijk, in 1869, de bijeenroeping van het Vaticaansche Concilie, en de afkondiging van het dogma der pauselijke onfeilbaarheid den 18 Juli 1870.

Intusschen moest de onverschrokken Paus den strijd tegen de revolutie weer hervatten. De oorlog van Frankrijk tegen Oostenrijk, ten gunste des konings van Piëmont, Victor-Emmanuel, in 1859, had de stichting van het koninkrijk Italië tot gevolg. Van dien tijd af had het Huis van Savoie slechts een doel: te heerschen over geheel Italië met Rome als hoofdstad. De revolutie, steeds tegen het Pansdom gekant, bood den nieuwen koning van Italië hare diensten aan om zijn doel te bereiken. Cialdini in 1860, Garibaldi in 1865 vielen om de beurt den Paus-koning aan, die, na de opeenvolging van overwinningen en neerlagen, die men kent, in 1870 met zijne pauselijke zonen, na het terugtrekken der Fransche troepen uit Rome, het onderspit voor de overmacht moest delven. Den 20 September 1870 werd het werk van Papijn den Korte, van Karel den Groote en van eenen van het geloof vernietigd, de tijdelijke macht der Pausen was onderdrukt, althans voorloopig.

Pius IX was nog grooter in de nederlaag dan tijdens zijn wereldlijk bestuur. Hij weigerde edel de voorwaarde te onderschrijven van den heilighennenden overwelderig of met hem te onderhandelen. Van uit het Vaticaansche gevangenis, hield hij niet op te protesteren tegen het geweld en de berooving waarover de geheele katholieke wereld met hem leed. Deze groote Paus stierf den 10 Februari 1878.

Den 20 Februari 1878, na een conclaaf van zes en dertig uren, werd als opvolger op den stoel van Petrus gekozen kardinaal Pecci, die den naam aannam van Leo XIII, voor altijd beroemd. Een groot licht was aan den hemel der Kerk verschenen, en sinds drie en twintig jaar houdt dit licht niet op te schitteren, aan de volkeren en de overheden dengene toonend, die de Weg, de Waarheid en het Leven is, den Verlosser, onder wiens bescherming Leo XIII plechtig de twintigste eeuw geopend heeft.

Onnooig hier de daden aan te stippen van dezen grooten Paus, zij liggen nog te versch in ieders geheugen. Laten wij eindigen met den een-en-veertigjarige Paus Leo XIII, nog lange en heilvolle jaren toe te wenschen.

Stads- en Provincienieuws.

Maatschappij van Onderlingen Bijstand. — Morgen Zondag, 14 April, algemeene vergadering, om halfacht s' avonds, ten lokale *In den Anker*, Graanmarkt.

DARDE. Maandelijksche betaling.

Niettegenstaande de nog al sombere lucht der laatste dagen, schijnt de lente toch eindelijk te zijn gekomen.

't Was met de Paaschdagen alsof eenieder op eenen schoonen dag had gewacht om zijne vleugels uit te slaan en zich te bewegen in de vrije lucht.

Ontelbaar was het getal dergenen die per rijwiel of *pedibus cum jambis* naar den buiten trokken.

Goddank! De zonne begint te schijnen, de lieve lente licht ons tegen. Zelfs de ouderen voelen zich verjongen en het leven schijnt wel dubbel aangenaam.

Wat heeft die winter ook eindelijk lang geduurd!

Salle académique du Séminaire.
Le dimanche, 14 avril prochain,
Bureau à 3 heures, rideau à 4 h^{rs}.

REPRÉSENTATION
d'ÉPIQUES de la GUERRE ANGLO-BOER
SÉANCE
offerte par le Cercle dramatique Saint-Joseph de Hollogne-aux-Pierres.

GRAND SUCCÈS.
Prix des places: Carte de famille, 5 fr.
1re place, 2 fr. — 2e place, 1 fr.
Galleries, 50 centimes.

50 % de réduction pour militaires et étudiants.
Entrée par la rue des Planches.

GROOT TURNFEEST
in het *Berchmanshuis*, Koestraat, 61.

De Kinderen van het Berchmanshuis geven op Zondag, 14 April aanstaande, om half drie na middag, een prachtig, aantrekkelijk en eigenaardig **TURNFEEST** in den tuin van het Berchmanshuis.
Prijsen der plaatsen.

Voorbehouden plaatsen: Familiekaart, 20 fr. en 10 fr.—Persoonlijke kaart, 5 fr. Persoonlijke kaart, 2 fr. en 1 fr.

Werk der Retraiten voor Werklieden te Lier.
Wij vernemen dat de *Vereeniging der Oud-Retraiten* van Sint Marten en de Tooneelafdeeling van den *Leo's Kring* voor Zondag, 5 Mei aanstaande, ter gelegenheid van het bezoek van den Zeer Eerw. Pater J. Van den Bosch, S. J., een groot Avondfeest inrichten, ten voordele van de *Rebuite der 1871-72*.

Kaarten zullen door eenige jongelieden der stad ten huize worden aangeboden, en wij hopen, dat onze medeburgers hun een goed onthaal zullen doen, om hen te helpen, zooveel mogelijk, dit schoon en sociaal Werk te doen bloeien.

VELM.—Kinderspelen!—De twee kleinen van G. T. vermaakten zich met hout te kappen; het jongste, vier jaar oud, het hout vasthoudende, kreeg den slag van de bijl op de vingers, met het droevig gevolg dat een derzelve waarschijnlijk zal verloren zijn.

BERICHT.—De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbers, dat, bij afwijking van artikel 5 van 't ministerieel besluit van 9 Augustus 1900, de loopjacht met honden en zonder vuurwapens toegelaten is in het geheel land tot 30 April 1901.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis der belanghebbers, dat in uitvoering van artikel 6 van het Koninklijk besluit van 4 April 1895, de aanvragen tot bekrachtiging der *getuigschriften over studiën van middelbaar onderwijs gedaan en voltrokken vóór de wet van 12 April 1894, welke bestemd zijn om in hijsaken te dienen, zonder kosten zullen aangenomen worden in de burelen der 1ste Afdeling van het westelijk Bestuur*, te Hasselt, van *Woensdag, 1, tot en met Woensdag, 15 Mei aanstaande*, de zondagen uitgezonderd.

De lijsten zullen onwederroepelijk gesloten zijn na dezen laatsten datum.
Hasselt, den 6 April 1901.

INGEZONDEN STUKKEN.

LA GUERRE ANGLO-BOER.

Séance offerte par le Cercle dramatique St-Joseph de Hollogne-aux-Pierres, le 14 avril, à 4 heures précises.

OORLOG

tusschen de Boeren en de Engelschen.

't Is met eenе vurige toegenegenheid dat gansch de beschaafde wereld de verschillende verkwikelingen volgt van het heldhaftig drama welke zich in Zuid-Afrika ontknoopt, en geen eerlijk mensch blijft onverschillig aan den uitslag van den reusachtigen strijd tusschen het uitgestrekt Engelsch keizerrijk en het vreedzaam Boerenland; tusschen de miljoenen van de Engelsche joderij en de vaderlandsliefde der Zuid-Afrikaanders.

Wilt gij ooggetuige zijn van eenige der bijzondere episodes van den Transvaalschen Boerenoorlog? wilt gij eenigen van die dapperen in werking zien? ga dan morgen, 14 April, het hartroerende drama de **OORLOG ANGLO-BOER** zien opvoeren. Dit tooneel meesterlijk vertolkt door den *Dramatische Kring* van Hollogne-aux-Pierres, speelt in Transvaal en beschrijft achtervolgens den *laffen inval van Jameson in 1896; het verraad op de hoefe van Offmeyer; de Engelsche soldaten, beulen en moordenaars; den avond voor en den dag na den slag van Colenso op 15 December 1899, enz.*

De tusschenspelen worden vervuld door MM. G., bekwamen klavierspeler, en M., kluchtzanger.

Dus voor een goed werk, allen morgen Zondag naar de groote zaal in het Seminarie.

Prijzen der kaarten: 1ste plaats 2 fr.; 2^e, 1 fr.; 3^e, 0,50, te bekomen aan den ingang, Plankstraat.

Berchmanshuis.

't Is dikwijls feest in het Berchmanshuis, maar feesten zoals wij er gisteren Vrijdag een bijwoonden, vallen voorzeker niet dikwijls voor. Woensdag had de E. H. Constant Wouters zijne eerste Mis gezongen, en de kinderen van het Berchmanshuis hebben het zich ten plichte gerekend den nieuwen priester op eenе bijzondere manier in hun midden te vieren, aangezien hij een der hinnen is: de zevende priester nit den Berchmanskring gesproten.

Van den vorigen avond reeds wapperden de vlaggen aan 't nieuwe gebouw. 's Anderendaags las de E. H. Wouters de heilige Mis voor al de leden des Genootschaps.

Na middag ontvangst van den nieuwen priester onder het gejuich der kinderen; het aflezen en voordragen van gelezenheidsreden; 't uitvoeren van een gelegenheidslied. Daarna werden de kinderen onthaald op een vriendenmaal. 's Avonds was het alweer volop feest: M. Philips bood den kinderen eenе schoone zitting met zijn gramophone; een aantal zijner schoone en uitgekozene stukken werden, tot groot genoegen der toehoorders, te berde gebracht.

Wij bedanken den achtbaren heer Philips voor zijne welwillendheid en hopen, in het vervolg, nogmaals zulke zittingen bij te wonen.

Laat ons, om te eindigen, den wensch nitdrukken dat het *Berchmanshuis* steeds moge voortgaan met Levieten aan Gods Kerk te geven, werkers in den wijngaard des Heeren. Proficiat, neopriester! *Ad multos annos.*

Een raadseltje.

Ik ben verleden Zondag, in een café, op de Markt, waar ik rustig mijn pijpje zat te rooken, getuige geweest van een zonderling en min aangenaam toeval, dat mij en de talrijke compagnie op het onverwachts met angst en verbaasdheid sloeg. Er was namelijk opeens een zoo verpestende geur uitgebroken dat de gansche gelagkamer er van bezwangerd was en iedereen zich neus en mond moest stoppen, terwijl baas en bazin zich beijerden om, insgelijks met opgetrokken neus en gesloten mond, vloer, tafels, stoelen, enz. overvloedig met welriekende waters te besproeien en alle hoeken te onderzoeken.

Toen dit onweer voorbij was, ging men over tot allerlei gissingen nopens de oorzaak der gebeurtenis: de een meende dat er aan een der bezoekers iets moest ontvallen zijn, een andere, dat er eenе vuile lucht over 't huis was getrokken, een derde, dat men in de buurt — op Paaschdag (?) — eenе ruiming aan het doen was. — Doch daar de verpesting had opgehouden, liet ik mijn glas eens spoelen om het weer te doen vullen, en dacht: Ik ga de zaak aan *De Tram* overbrieven, in de hoop dat het aardig geval wellicht door een zeer menigvuldige lezers zal opgelost worden. —

EEN ABONNÉ.

Kerk der Eerw. Paters Minderbroeders.

NOVEEN VAN 9 DINSDAGEN
ter eere van den
heiligen Antonius van Padua,
den grooten Mirakeldoener,
te beginnen op 16 April.

Orde der goddelijke diensten.

's Morgens om halfvijf, uitstelling van het Allerheiligste Sacrament, waarna de heilige Mis. Het Allerheiligste blijft uitgesteld tot na de Mis van 8 ure.

Om halfzeven, plechtige Hoogmis ter eere van den H. Antonius, waarna de gebeden der Novene.

's Avonds, kwart vóór 8 ure, Rozenkrans, Sermoen en plechtig Lof. Na het Lof, gebeden en Lofzang ter eere van den H. Antonius.

Ontvang negen achtoreenvolgende Dinsdagen de heilige Sacramenten in de kerk mijner Orde, bezoek aldaar mijn beeld, en uwe gebeden zullen verhoord worden. (Woorden van den H. Antonius van Padua).

Allerlei tijdingen.

BRUSSEL, 9 April. — Bij de aanbesteding der plaatsen op de foor werd door het schepencollege een zeer hoog bod van de hand gewezen, voor het oprichten van een gesloten carroussel. — Een voorbeeld voor andere steden.

Zedeloze bladen. — M. de Minister van Rechtswezen heeft aan de Procureurs-generaal eenen omzendbrief gestuurd, hen uitnoodigende om de wet tegen de zedeloosheid in de drukpers streng toe te passen. Bravo!

Vorstelijke verjaardagen. — Maandag vierde men in den huiskring, in het paleis van den Graaf van Vlaanderen, den geboortedag van Prins Albert.

's Anderdaags verjaarde de Koning. Hij werd 66 jaar.

De Koning wordt oud, zegt een blad, maar hij verouderd toch niet. Hij is integendeel rustelozer dan ooit. Zijne aanhoudende reizen door alle landen van Europa, zijne zeetochten, zijn bewijzen van kloek gestel.

En dat zijne werkzaamheid en geestkracht met zijne lichamelijke rusteloosheid gelijken trek houden, bewijzen de ontwerpen die hij gedurig opvat en ten uitvoer brengt.

Hij doet op éénen dag meer werk af dan de meest belaste staatsambtenaar.

't Heeft geen naam. — Onder dezen titel lezen wij in de *Sint-Jansbode*: Gemeene drankhuizen waar gemeene vrouwen gemeene liederen uitgalmen om gemeen volk te lokken, heet men in het Fransch *Café chantant*. In onze taal hebben die onfatsoenlijke inrichtingen geen naam, en dat is eenе eere voor ons.

De verklieden van Enschede, in Holland, hebben met reden geoordeeld, dat een ding, welk men in 't Hollandsch niet kan noemen, in Holland ook niet thuis behoort, en zij hebben den Gemeenteraad gevraagd dat alle *Café chantant* zou verboden worden.

Dokters en apothekers. — Wij tellen in ons land 3500 dokters en 2000 apothekers.

Wij hebben dus 1 dokter op 2000, 1 apotheker op 3000 inwoners.

Onlangs deze overvloed van geneesheeren blijft de openbare gezondheid in het algemeen goed. Als dat het gevolg is van hun toenemend getal, mogen er gerust nog wat bijkomen.

Vervuilingen. — In alle dorpen bediend door eenen buurtspoorweg zullen plakkaten worden gehangen, ten einde de bevolking aan te sporen voorzichtigheidsmaatregelen te nemen om de ongelukken te vermijden, die zich in de laatste dagen nog al talrijk voordeden.

Vooral zal het de buitenlieden goed worden op het hard gedrukt den spoorweg niet te volgen zonder noodzakelijkheid.

De worm der beetwortelen. — Uit Limburg zijn aan het landbouwersgesticht van Gemblours talrijke beetten gestuurd, die letterlijk rot waren, alhoewel in goede aarde gegroei.

Na onderzoek heeft men bevonden dat dit rotten moet toegeschreven worden aan eenе soort van wormpjes dat de pulp aantast.

Als weermiddel wordt gebruik van superphoshaten aangeraden.

Altijd de beste. — Herve, de stad van de goede boter en den goeden kaas, schijnt ook de specialiteit te hebben van de beste baardscheerders.

Daar wonen er namelijk drie in dezelfde straat.

Een hunner schilderde op zijn uithangbord:

De beste barbier van de straat.

Een der concurrerende geburen, die dat zag, sprong eenen graad hooger en schilderde:

De beste barbier van de stad.

Dit kon de derde niet kroppen, en hij noemde zich, in letters als paarden zoo groot:

De beste barbier van het land.

— Bij de laatste benoemingen tot de *Palmes académiques*, in Frankrijk, viel er een groot deel te beurt aan de geneeskunde en de artsijunkunde. Onder andere vinden wij den naam van eenen apotheker, evengoed bekend in België als in Frankrijk, M. A. VINCENT, apotheker te Grenoble, die door den Minister van openbaar Onderwijs academisch officier benoemd werd.

Tegen zenuwachtigheid. — Een uitstekend huismiddel tegen zenuwachtig-

heid is citroenzuur; maar men moet het zonder suiker gebruiken, en de citroen moet eerst geschild worden eer men ze uitperst.

Huwelijk te Plougastel. — Zaterdag, 9 Maart, was het de feestdag der heilige Francisca, patrones van Plougastel, een klein dorpje in Brittanje.

Het is de eenige dag van het jaar dat men trouwt op het dorp.

Dit jaar werden 44 paren in den echt verbonden.

Van 's morgens vroeg was het volle feest. Al de huwelijksgenoodigten vereenigden zich op de openbare plaats.

Na 't burgerlijk huwelijk gingen zij stoetsgewijze naar de kerk, na driemaal rond het dorp gewandeld te hebben.

Na de kerkelijk inzegening van het huwelijk had een monsterbanket plaats. Meer dan 2000 personen namen er deel aan.

De maaltijd werd gehouden op de kosten van geheel het dorp.

Een ooggetuige verhaalt dat men dit jaar zoo een beetje overal feestte.

De kelders, zolders en schuren, 't was al in feestzaal herschapsen. Uitgenomen aan de tafel der jonggehuwden, ontbrak het tafelgrief bijna overal.

Dooreen genomen was er slechts éénе telloor voor vier genoodigten, hetgeen niet belette dat men zich 6 dagen lang fel vermaakt heeft op het dorpje.

Keine Slaten. — Tavolara is een klein eilandje ten Zuiden van Korsika. Zijne oppervlakte bedraagt 12 vierkante kilometers; de bevolking belooft tot 168 inwoners.

In 1836 schonk de Koning van Italië de onafhankelijkheid aan Tavolara en de heerschappij aan de familie Bartolomi.

De bewoners leefden in vrede gedurende omtrent 50 jaren, onder de heerschappij van Paul I.

Bij wiens dood, in 1882, de Tavolaren de republiek uitriepen; het Italiaansche Staatsbestuur erkende den nieuwen regeringsvorm slechts in 1887.

De Voorzitter wordt voor 6 jaren gekozen. De vrouwen zijn ook stemgerechtigd.

Het is de kleinste republiek in uitgestrektheid van den aardbol.

Tusschen Frankrijk en Spanje, op de Pyreneeën, is er ook een onafhankelijke Staat. Wij zeggen op de Pyreneeën, want het republieksken ligt op eenen berg.

Zij naam is Goust en sedert 1648 is zijne onafhankelijkheid door zijne machtige geburen erkend.

Goust is een weinig grooter dan Tavolara, maar is slechts bebouwd door 130 personen.

De voorzitter wordt voor het leven benoemd. Meester Picolo, een barbier, is de huidige voorzitter. Het is een soort van... ambtenaarsklok!

Immers hij is barbier, voorzitter der republiek, rechter, politiecommissaris, klokkenuider en zelfs grafmaker.

Tentoonstelling van honderdjarige. — Men meldt uit Chicago, dat in Augustus aanstaande, in die stad, een internationale tentoonstelling zal plaats hebben.

Prijzen van 1000 tot 2000 dollars zullen betwist worden onder al de honderdjarige der twee werelddeelen. Er zullen 47 concoursen zijn, waaronder: voor het zwaarst wegen, voor het minst wegen, voor het gezicht, den zang, den dans, de gestalte, enz., enz. Aan den oudsten dezer patriarchen zal een ereprijs van 25,000 dollars of 125,000 fr. toegekend worden.

De mededingers zullen verschillende voordelen genieten, zoals: kosteloze reis op al de Amerikaanse ijzeren wegen; verblijf in voedsel kosteloos, kosteloze toegang in de theaters, muziekhallen, enz.

Reeds zijn er meer dan 300 inschrijvingen, volgens de plaatselijke drukpers, die misschien wel zoo goed liegen kan als de Belgische geuzenpers.

Wat er van zij, de onderjarige liefhebbers van België en van Sint-Truiden moeten het maar riskeeren. Het gebeurt niet alle dagen.

Burgerlijke stand der stad Sint-Truiden

Aangiften van 6 tot 12 April 1901.

GEBOORTEN
Mannelijk: 5. — Vrouwelijk: 2.

HUWELIJKEN
Mattens, Evarard, wed. van Vanbees, Catharina, met Dreesen, Anna-Maria.

Scheeren, Eugenius, met Mathys, Mathilda. Breesch, Joseph, met Celis, Philomena.

OVERLIJDENS
Terneven, Ludovica, ond 75 jaar, wed. van Hayen, Herman, en van Jeuris, Cornelius. Degreef, Josephina, ond 31 jaar, echtg. van Hynzge, Joseph.

Huis G. JANSSEN & Cie, achter O.-L.-Vrouwekerk, tegenover de Botermarkt, Sint-Truiden.

Huis van eersten rang voor den verkoop in vertrouwen van allerlei Ellegoederen, zooals Laken, laatste Nieuwigheden voor Kleeders en Kostumen, Merinossen voor Kleeders, zwarte broeken, Coutil voor hemden, Cottonet, Onderbroeken en Onderlijven, Handdoeken, Tafellinnen, Thee-servicezen, witte- en ongebleekte Calico, Cols-Cravatten, Witte Collen, Sart-Moulin (zwart lijnwaad voor kielen), Tafeltapijten, Stores en Franjes, enz. enz.

SCHOONE EN GROOTE KEUS VAN ARTIKELS VOOR DE EERSTE COMMUNIE

Stad Sint-Truiden.

Het Gemeentebestuur zal overgaan op **Donderdag, 23 April 1901, om 9 ure 's morgens**, tot de publieke aanbesteding van het opladen en wegvoeren van de vuilnis en haardasch der stad, voor het tijdstip van 1 Mei tot 31 December 1901.

De aanbesteding zal geschieden in twee loten. Voor verdere inlichtingen wende men zich op het Stadssecretariaat. St-Truiden, den 9 April 1901.

De Burgemeester, Cl. CARTUYVELS.

PROVINCIE LIMBURG.

Gemeenten Groot-Gelmen en Engelmanshoven.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op Zaterdag, 20 April 1901, kwart na 11 ure voor middag, zullen de Gemeentebesturen van Groot-Gelmen en Engelmanshoven, bijgestaan door de Commissarissen der Buurtwegen en in tegenwoordigheid van Mijnheer den provinciaal Inspecteur der Buurtwegen en Waterloopen, op het Gemeentehuis, te Groot-Gelmen, overgaan tot de openbare aanbesteding der **Verbeteringswerken, Kassei in grès of porphyrestenen**, van den weg van Groot-Gelmen naar de statie van den tram, te Engelmanshoven, op eene lengte van 1254^m 90.

Het bestek betrekkelijk de aanbesteding belooft op fr. 48126.89.

Te storten borgtocht, fr. 2400. Soumissiën op zegel, bij aanbevolen brief, te sturen aan den Heer Burgemeester, te Groot-Gelmen. Dezelve moeten ter post besteld zijn ten laatste op 17 April.

Plans, kohier van lasten en bestek, te raadplegen bij den Heer Secretaris, te Groot-Gelmen.

De Secretarissen, TH. PETERMANS, U. VRONINCKX. De Burgemeesters der gemeenten, A. STEVENS, J.-F. ROMSÉE.

Gemeente Alken.

PROVINCIE LIMBURG.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op Woensdag, 24 April, 1901, om halfdrie ure na middag, zal het Gemeentebestuur van Alken, bijgestaan door den Commissaris der Buurtwegen en in tegenwoordigheid van Mijnheer den provinciaal Inspecteur der Buurtwegen en Waterloopen, op het Gemeentehuis, aldaar, overgaan tot de openbare aanbesteding der **Verbeteringswerken in kassei** van de tweede Sectie der wegen n° 4, 5 en 15 op eene lengte van 1000^m 70.

Het bestek betrekkelijk en aanbesteding bedraagt fr. 18271.36.

Te storten borgtocht, fr. 1000. De soumissiën op zegel, en gelijkvormig aan het model ingelast in het lastkohier, bij aanbevolen brief, aan den Heer Burgemeester van Alken te sturen. Dezelve moeten ter post besteld zijn ten laatste op 22 April.

Plans, kohier van lasten en bestek te raadplegen op het Gemeentesecretariaat.

Studie van Mr COEMANS, Notaris te Sint-Truiden.

VERKOOP

van Eiken en eenen Canadaboom te Cosen.

Maandag, 15 April 1901, om 10 ure voor middag, zal Mevrouw Sabina Strauven, rentenierster te Sint-Truiden, ter plaatse, publiek ten meestbiedend en op krediet door den Notaris COEMANS verkoopen: 127 Eiken, dienstig tot bouwhout, langwagens, deissens, lichte karberriën, kuilhout, enz.

Eenen Canadaboom. Alle staande te wassen op haar bosch genaamd **Aliasbosch**, tegen de Cosenbeemden.

De Schors en Takken der Eiken zullen terstond afzonderlijk verkocht worden. Gemakkelijk vervoer. Vergadering ter plaatse. Iedere koper, zonder onderscheid, zal een sovabellen borg moeten stellen.

Verkoop van Beesten en Meubels EN VERHUURING VAN GOEDEREN te Brusthem.

Dinsdag, 16 April 1901, om 10 ure voor middag, zal de weduwe Duchateau-Moria, benevens hare kinderen, aan hare woning, te Brusthem, in het dorp, publiek en ten meestbiedend door den Notaris COEMANS verkoopen:

Eene volgaande Koe. Eene Zeug met biggen, en een looper. Haan en Hennen. Mest, Stroo, Beetwortelen, Aardappelen en Hooi.

Wanmolen en verder Schuurgerief, een Kruiwagen en allerlei getuig.

Huismeubels, zooals tafels, stoelen, schaprade, garderobe, ledikanten, stoof, Keukengerief en andere voorwerpen.

De koop ten 25 fr. af te betalen. — De andere koopen, op krediet, mits borg.

Onmiddellijk daarna, ter herberge der weduwe Knapen, openbare verhuuring van:

1. Huis met Hof, samen groot omtrent 16 aren 56 cent. (-4), te Brusthem, in 't dorp. Aan te slaan den 15 Maart 1902.

2. Blok, groot 8 aren 28 cent. (-2), aldaar. Seffens aan te slaan.

3. Bouwland, groot 10 aren 35 cent. (-2), te Brusthem, in het Ryeckelveld. Aan te slaan na den aanstaanden Oogst. Iedere aannemer zal een solvabellen borg moeten stellen.

Om uit onverdeelheid te treden.

Verkoop van een Huisgoed, gelegen te Groot-Gelmen.

Donderdag, 25 April 1901, om 2 ure na middag, ten koffiehuize van M. Vanderpoorten-Donné, in de Hamelstraat, te Sint-Truiden, zal M. Willem Vygen-Thys, van Wilderen, benevens zijne kinderen, publiek en ten meestbiedend door het ministerie van den Notaris COEMANS verkoopen: Huis met aanhoorigheden, bakoven, Tuin en Bouwland, samen groot 13 aren 85 cent., gelegen te Groot-Gelmen, in het dorp, sectie B, nummers 305, 306A, 306B, en 315, palende Gertrudis Ulens, Lamb. Mommen-Vroninkx, de kinderen Malaise-Vanoppen, Bergans-Vandesavel en de Houtstraat. Seffens aan te slaan.

Studie van Mr NAGELS Notaris, te Sint-Truiden.

Verkoop van eene Weide, gelegen te Buvingen.

Zaterdag, 20 April 1901, om 11 ure precies voor middag, te Sint-Truiden, ter herberge **In het Zwart Varken**, op de Graanmarkt, zal de Heer Gerard Mox-Kinet door het ambt van den Notaris NAGELS verkoopen: Eene Weide, groot 51 aren doorsneden van de Molenbeek, gelegen te Buvingen, in het dorp, reende Laurent Mox-Odeurs, Gillis Peetermans, Joseph Grandior, Jean Massa-Liebens en eenen voetweg.

Verandering van woon.

Th. DEGENEFTE-GRAULS, NEGOCIANT,

maakt het geëerd publiek bekend dat hij zijn **Magazijn van Ellewaren** overgebracht heeft van de Ridderstraat naar de BRUSTHEMSTRAAT, n° 25. Immer frische en deugdelijke stoffen aan de minst mogelijke prijzen, zijn de voordeelen door dewelke hij hoopt voortdurend het algemeen vertrouwen te blijven genieten.

FAILLIET.

Echte **Appelazijn** van 2de jaar, aan 28 fr., en van 3de jaar, aan 38 fr. het vat van 220 tot 225 liters (vat inbegrepen). Zich te bevragen n. 35-38, Thiensche poort, Sint-Truiden.

Kindervoiturekens en Stootkarretjes.

Groote en uitgelezen keus **Kindervoiturekens** en **Stootkarretjes** van allerlaaste nieuwigheid, zeer schoon en sterk, aan prijzen buiten alle concurrentie, bij EMM. VANSLYPE, Brusthemstraat, 21, Sint-Truiden.

De ongeëvenaarde Spreekmachine GRAMOPHONE

is de bewonderenswaardigste uitvinding van dezen tijd.

Alle slag van instrumentaal muziek, zang, declamatie, enz., — dit alles overgenomen van de grootste artisten der wereld, — wordt door den **Gramophone** met volkomen juistheid van toon, maat, enz. weergegeven. Deze bekoorlijke Spreekmachine levert aldus het aangenaamste tijdverdrift dat men wenschen kan.

Van dezen Gramophone bestaan acht verschillende modellen, aan prijzen van 50 tot 250 fr. — Gellustreerde Catalogen en Prijzenlijsten zijn op aanvraag franco te bekomen bij M. FR. PHILIPS, Zoutstraat, 30, te Sint-Truiden.

ST-ANTONIUS Brouwerij

H. ROEBBEN & J. STEVENS, Beekstraat, 5, Sint-Truiden

Die **krachtig, gezond en smakelijk BIER** wil hebben, aan goedkoopsten prijs, dat elk vreemd bier onder alle opzichten overtreft en weldra zal uitsluiten, doe eens eene bestelling, als proef, bij een der ondergetekende brouwers,

H. ROEBBEN, Beekstraat, 5. J. STEVENS, Brusthemstraat, 46.

Pour vos Liqueurs

(GARANTIES PURES)

telles que **Cognac, Bitter, Rhum, Elixir, etc.**

ADRESSEZ-VOUS

à la **Maison Th. SNYERS-MASSET,**

HÔTEL ROYAL,

Marché-aux-Pores, Saint-Trond,

si avantageusement connue en cette ville et dans les environs.

PRIMES GRATUITES

La Maison offre comme prime gratuite à tout acquéreur de :

- 30 bouteilles LIQUEURS assorties, deux *Vitraux* (genre jalouse).
- 12 " " " " magnifique réveil, régulateur couverts, etc.
- 6 " " " " réveil ou une pendulette.
- 2 " " " " une caisse de 100 fins cigares.

Pour plus amples renseignements demandez le prix-courant.

Specialiteit van Suikerbeetzaad van het Huis STRUBE, van Halberstadt (Saksen)

Het beste **Suikerbeetzaad** tot heden gekend is wel het **zaad** van het Huis CARL STRUBE, van Halberstadt. Het geeft de schoonste uitslagen zoowel in gehalte suiker als in gewicht per hectare.

De eenige **Vertegenwoordiger van het Huis Strube, van Halberstadt,**

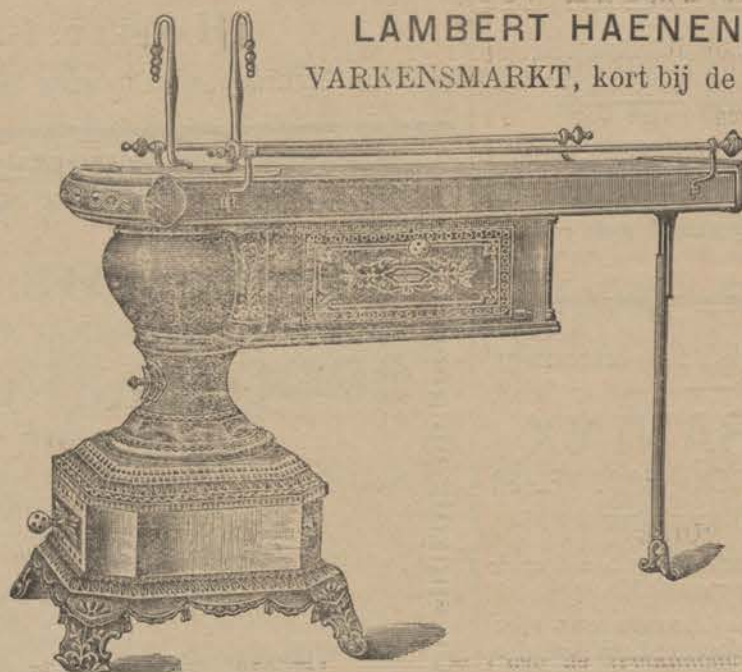
ANTOINE VELAERS.

VERKRIJGBAAR BIJ DENZELVE

Zaad van eene nieuwe soort Engelsche Aardappelen Up-to-date. Deze Aardappelen zijn bijzonder gezocht voor den handel.

FABRIEK VAN STOVEN EN KACHELS

LAMBERT HAENEN-MALCORPS, VARKENSMARKT, kort bij de Paterskerk

Stoven, genicleerd, gepolijst en zwart.

Kachels, alle modellen, in geëmailleerd ijzer van alle kleuren.

Cuisinières om in te bakken en andere Koperen Waschfornuizen.

Gruisbakken, Stootpotten, ronde Buizen, Ellebogen.

Keukengerief, enz. Prijzen in vertrouwen.

Huis van gemaakte kleeders

EN KLEEDEREN OP MAAT

IN DE KAPEL

Thienschestraat, 23, tegen St-Marten kerk, St-Truiden

Eerste-Communiekostumen

M	in fijnen zwarten peigné	fr. 16 00
U	in fijnen zwarten wollen peigné	20 00
U	in fijnen zwarten wollen peigné met zijde op de revers	27 50
U	in fijnen zwarten peigné, het gilet en de col marin in dubbel, een in witte zijde en een in zwarten peigné	32 50
S	Smoking met grooten zijden sjal	35 00
T	allerrijklijkst met col marin en gilet in dubbel van schoone witte zijde met broderie	40 00
K	in schoone zwart zijden fluweel met gilet en col marin in dubbel, witte zijde met broderie	55 00

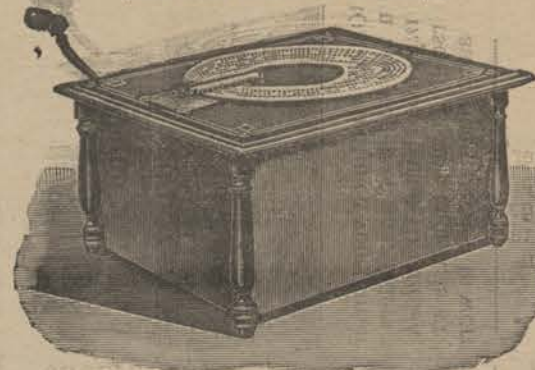
Wij noodigen het geacht publiek van Sint-Truiden en der omstreken uit, onze groote uitstalling te komen bezichtigen, wij het ons onmogelijk is het voordeel en de schoonheid onze **Eerste-Communiekostumen** behoort uit te leggen in onze aankondigingen.

Het geacht publiek, dat ons met zijne bestellingen zou willen vereeren, verzoeken wij dezelve altijd acht dagen op voorhand te willen doen.

HUIS VAN VERTROUWEN

LOUIS RADERMEEKER

Horlogemaker-Juwelier, Varkensmarkt, te Sint-Truiden (oud huis Jonkheer de Creest)

ORGELS, die honderden stukken spelen, van alle prijzen. Muziekartikelen en alle benodigdheden voor muziekinstrumenten, aan goedkoopsten prijs. Reparatien van alle artikels.

Boekhandel van **Jos. Leenen, Hamelstraat**
Eerste Communie
 GROOTE KEUS
 KERKBOEKEN, PAERENOSTERS
 GROOTE PRENTEN
 Chromo- en allerlei andere Beeldkens
 PASSER- EN VERFDODZEN
 ENZ., ENZ.
 Altwantale Nieuwigheden. — Prijzen zoo laag mogelijk

VERANDERING VAN WOON.

Ch. JOACHIMS,

Sloten- en Stovenmaker,

is verhuisd van de Luikerpoort naar de Brusthemstraat, n° 53.

Aldaar vindt men thans eene schoone keus **Stoven, Kachels, Cuisinières**, enz. Allerlei geëmailleerd **Keukengerief**. Specialiteit van **Traliewerk** en **Landbouwgereedschap**. Kegels en Kegelbollen beslagen met stalen plaat. Zorgvuldige en vaardige reparatiën van al wat dien stiel betreft. Alles aan zeer matige prijzen.

Men vraagt eene bekwame KIN- DERMED, Diestersche straat, 22, Sint-Truiden.

TE KOOP de EIKEN TIMMER van stalen met 5000 dakpannen; alsook een BAKHUIS met oven om afgebroken te worden. Zich te bevragen bij M. CORDONNIER, te Wilderen.

TE KOOP eenen STOOTWAGEN in goeden staat. Adres: Bureel van dit blad.

TE KOOP eene schoone DEUR met glasruit uit één stuk, en eene schoone VITRIEN insgelijks met glasruit uit één stuk. Zich te wenden bij LAMB, FESTAETS-VAN SLYPE, Horlogemaker, Stapelstraat, 1.

Te huren terstond

HANDELS- of RENTENIERSHUIS met hof en boomgaard, gelegen te Niel-Gingelom. Zich te bevragen bij den Heer Dokter QUINTENS, Sint-Truiden.

TE HUREN

het welbekend HUIS BELLIS, voordeelig gelegen in de Hamelstraat, n° 41; onlangs goed en schoon hersteld om te kunnen dienen voor allen handel. Zich te bevragen bij M. Foucart-Moers, in de Kroon, Grootte Markt.

Terstond te huren

8 HUIZEN met grond, gelegen aan Brusthempoor, toebehoorende aan de Maatschappij de **St-Truidensche Haard**. Zich te wenden bij den Secretaris der Maatschappij, M. WALTHER G OFFIN te Sint-Truiden.

